

# SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p><b>Szerkesztőség és kiadóhivatal:</b> Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p><b>Előfizetési árak:</b> Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p><b>Hirdetések egység szerint.</b> A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

## A sümegei vasútról.

A Pápai Lapokból.

Nekünk, vidéki újságíróknak, kiknek a körültekintő városok helyi lapjaiból cserepéldány jár, üres óráinkban sokszor kedvünk támad tüzetesebben átneézni ez újságokat s ezzel nem egyszer olyan eseményekről értesülünk, melyek dacára annak, hogy közvetlenül érintenek bennünket, elkerülték volna a figyelmünket.

Igy történt ilyen eset nemrég is. Olvastuk egyik zalamegyei társalamban, hogy a tervezett pápa-sümegei vasút engedményese, miután az előmunkálati engedélytismét meghosszabbította egy évre, egész komolyan és nyíltan foglalkozik azzal a gondolattal, miként vasútját Pápa-Devecser tetjes mellőzésével pusztán csak Devecser és Sümege között építse meg. Siettünk ezt a hírt hamarosan leszögezni, amint hogy a múlt számunkból az olvasható volt. Hogy ma újra visszatérünk a dologra, csak amellett bizonyít, hogy e hírek sokkal nagyobb fontosságot tulajdonítunk, semhogy úgy könnyedén átsiklanánk rajta.

Mert nézzük csak!

Ugyebár megszavazott a város képviselőtestülete 100 ezer koronát egy Pápa-Sümege között megépítendő he-

lyiérdekű vasút céljaira, illetve ennyi pénzért törzsrésztvényeket fog venni? De mennyire megszavazta! Sőt kikötések nélkül szavazta meg. (Kikötést tett ugyan a képviselőtestület, ettől azonban később a kereskedelmi miniszter óhajára elállott. A szerk.) Ezzel tehát elismerte, hogy a Pápa-Sümege között létesítendő közvetlen és rövid összeköttetés a város előnyére van s minden áldozatra érdemes. De tovább megyünk. Krausz Samu fellebbezése dacára a felsőbb fórumok is elismerték azt, amiért azután a határozatot jóváhagyták s ezzel jogerőre emelték.

Ugyebár nemrég megszavazott a város képviselőtestülete újabb 30 ezer koronát hasonló célból, sőt még azonkívül 10 ezer koronát, hogy a Pápa-Sümege között megépítendő helyi érdekű vasút útvonalának tervezett irányától eltérően újabb irány állapíttassék meg, miáltal városunk ott, hol leginkább szükség van rá, az Alsóvárosban állomást nyerjen. Ezt is megfellebbezte Krausz Samu s igen valószínű, hogy azért a felsőbb fórumok még ezt a határozatot is jóvá fogják hagyni.

No tehát, ha már ennyire bőkezűek vagyunk az áldozathozatalban s az áldozathozatalt még a felsőbb fórumok minden fellebbezésnek a dacára megengedik és szankcionálják, akkor

kézenfekvő igazságnak kell tartanunk, hogy a vasút nekünk kell és nekünk javunkra van, szóval kívánatos a Pápa-Sümege között létesítendő vasút kiépítése.

Kérdjük mindezek után szeretettel: Hogyan lehet őrbe tett kézzel nézni annak a tervnek a megvalósítását, hogy a vasutat csak Devecser és Sümege között építsék ki? Hogyan lehet némán tűrni, hogy Devecser, mely eleinte semmit sem szavazott meg, utóbb pedig, mikor már igen noszogatták, meg azzal is fenygették, hogy Somlyóvásárhelyen keresztül építik a vonalat, megszavazott egy pár ezer koronát, egy oly csekélységet, ami a vasuti *Moloch*-nak éppen egy fogára is kevés, hogy ez a Devecser egyszerre vasuti végállomás lesz Pápa rovására? Ám vádoljanak minket irigységgel, de az végtére még sincs rendjén, hogy mi kaparjuk ki a sült gesztenyét mások számára!

Végül pedig még feltesszük azt a kérdést is, hogy helyt állhat-e az az indoklás, mellyel az engedményes újabb szándékát megalapozza, hogy t. i. Veszprém-vármegye hozzájárulására nem számíthat? Micsoda következtetés volna az egy törvényhatóságtól, ha évtizedeken át vívott szokásától eltérőleg éppen ettől a vasútvonaltól tagadná meg egyszersmind-

## Sümege geológiai viszonyai.

A nummuliták után legnagyobb fontosságú kőületei az eocén-nak a tuskésbőrűek osztályához tartoznak. Ebből találtam három példányt. Mind a három félgömbalkatú, gyermek ökl nagyságú kő, gömbfelületükön több-ágú csillag alakjában futó pontozással. Ezek a pontok az elhalt állatok tuskéinek helye. Az állatkák maguk tengeri sünök, echinoideák voltak. Elég szép számmal található nálunk különféle fajtájú csiga és kagyló, melyek azonban már kevésbé jellemzők az eocén-ra.

A szárazföld helyenkénti süllyedése, illetőleg emelkedése az egész harmadkorszakon keresztül egyre tart. Az ezzel kapcsolatos tengerhatár változásán kívül e korszakban még egy másik nagyon fontos jelenség is észlelhető. A föld helyenkénti süllyedése természetesen nagy nyomást gyakorolt a föld belsejében lévő — még izzó állapotú tömegre. A nyomás hatása folytán, ezek az izzó anyagok, a már meglévő hasadékokon kitértek. Ezek a harmadkorszak vulkán jelenségei, melyek a mi bazaltjainkat is felszínre

öntötték. Bazaltjaink tehát szintén a harmadkorszak vulkánikus képződményei, de azt hiszem, hogy mézhegységünkön mindenestre fiatalabbak.

Hátra van most még a méz és bazalt-hegyek lábaitól észak-dél irányban elnyúló sümegei nagy fejsík (ez a geológiai megnevezése) megbeszélése. Itt látunk a negyedkorszakból származó homokot, agyagot, márgát stb. Ez a negyedkorszak különösen érdekes része a föld történetének. Ebbe tartozik az u. n. jégkorszak is. A jégkorszakban óriási gleccserek borították az északi földgömb legnagyobb részét. Még ma is vita tárgya, hogy miként következhetett a harmadkorszak tropikus világa után a jéghegyek birodalma. Egyesek azzal akarják magyarázni, hogy a harmadkorszak túlsok vulkán-kitörésével elképzelhetetlen mennyiségű szén-sav került a levegőbe, mely oly nagy lebbelést okozott volna. Persze ez is, mint annyi más, teória csupán — biztos csak az, hogy jégkorszak volt. Hogy vidékünkön szintén átcammogott a jéghegyek láncolata, az valószínű. Találtak országunkban már sok nyomot, melyek a jégkorszakot igazolják — legtöbbször gleccserek által oda-

hordott kővek, sziklák, melyek más kőzeteket tartalmazó vidékről kerültek hozzánk, de ezzel aztán be is fejeződtek az e téren való munkálkodások.

Nem lesz talán érdektelen, ha itt egyuttal megemlítem, hogy e negyedkorszakban találjuk legelsőbben az ember nyomát. Embercsontok nagyon ritkák ugyan a diluviumban, de annál gyakoribbak kőszerszámok, kőfegyverek stb. Az első emberi koponyát a Düsseldorf melletti Neandervölgyben találták.

Miután már nagyjában megismerkedtünk vidékünk kővezeteivel — egyfelől az eocénbeli meszek, másfelől a harmadkorszak erupciós eredetű bazaltjai, melyek mintegy bekelelték a diluvium lazább szerkezetű képződményeit (homok, kavics, agyag) — s miután láttuk ama korszakoknak, melyekben ezek létrejöttek, legfontosabb tulajdonságait, úgy állíthatunk Sümege geológiai fejlődésének történeti egymásutánban való megbeszélésére.

A régebbi korok geológiájából Sümege vajmi kevés ismeretes. Vidékünk akkor nagy valószínűség szerint dombos, alacsonyan fekvő szárazulat volt, amelybe a különféle korok tengerei behatolva, ott üledékeiket rakták le.

Reggelizés előtt félpohár  
SCHMIDTHAUER-féle

**Igmándi keserűvíz**

Az elrontott gyomrot 2-3 óra  
alatt teljesen rendbehozza.

Használata valódi áldás gyomor-bajosok-  
nak, székszorulásban szenvedőknek.

Kis üveg 40 fillér.

Nagy üveg 60 fillér.

Kapható helyben és a környéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

korra a szokásos kilométerenkinti 6000 koronát? Hiszen megtagadta, arról van tudomásunk, ámde előbb-utóbb meg fognak változni a viszonyok, más lesz a felfogás a vármegyeházán és másként fognak állani a pénzügyi állás is; de meg össze is foghatnának egyszer a megye nyugoti részén lakó törvényhatósági bizottsági tagok és az északi, keleti és déli részeken lakó megyebeliek előnyére épített csornai, bánhidai meg dombovári vasútvonalak anyagi támogatására hivatkozva, jóformán követelhetnék, sőt egyszerűen kieroszakolhatnák azt a 200 ezer koronát, melyért a megyének törzsrésvényeket kellene jegyeznie, illetve vennie.

Úgy bizony! Ez az igazság, nem pedig az, hogy míg mi itt szépen megtervezzük már az alsóvárosi vasúti állomást s ezzel kapcsolatban egész városfejlesztési politikánkat átíromítjuk, szóval a sümegi vasútra kapcsoljuk jövőnk csaknem minden egyes reményét és tervét, addig másoknak ölükkbe hulljon az áldás.

Ajánlatos tehát ennek a dolognak kissé jobban a végére járni s ha másként nem, hát az engedelményesnek nyilatkozattételre való felhívásával a dolgok állásáról tiszta képet nyerni.

Keserű csalódás volna, ha az engedelményes, kit igen udvarias embernek ismerünk, megtagadná a felvilágosítást s még szomorúbb lenne az, ha azt a választ adná: Pápa tényleg ki van téve annak, hogy elesik a sümegi vasúttól.

Lapunk 1912 július 28-iki számában ezt írtuk: ... vagy előnyére

válík a városnak, vagy sem. Ha előnyére válík, ne hagyjuk elaludni, ha pedig nem, minek szavaztuk meg a hozzájárulást?

Ma sem beszélhetünk másként, sőt kérdésünk még indokoltabb, mert a hozzájárulást azóta meg is bészereztük.

Fájni fog, ha más húzza ki a kaszát.

**Megjegyzés.** Átvettük e cikket, hogy közönségünk ez életbevágó fontos ügyünkben minden mozzanatról, minden fölfogásról értesítve legyen. Megjegyezzük azonban, hogy mi, a sümeg-devecseri vasút érdekeltsége legjobban örülnénk, ha egyszerre az egész vonalat Pápáig ki lehetne építeni. Azonban erre nincs kilátás, mert Veszprém vármegye a vasúti hozzájárulást csakis a kedvező pénzügyi viszonyok beálltán hajlandó megadni. De mikor következik ez be? A vasút megépítése a sümeg-devecseri érdekeltségnek annyira fontos, hogy tovább nem igen várhat, tehát munkába fogott, hogy legalább ezt a részt csinálhassa meg. Ez majd maga után vonja a vasút további megépítését is Pápáig.

Mindenesetre jobb volna az egész vonalnak egyszerre való megépítése. A vállalkozók is szívesebben megtennék. Lépjen hát sorompóba a vasút veszprémi érdekeltsége, főképp Pápa városa és szorítsa ki Veszprém vármegye hozzájárulását, szereze meg az érdekeltség közsegek támogatását s ekként tegye lehetővé, hogy az egész vonalat egyszerre megépíthessék.

Ezen nagyon örül a sümeg-devecseri rész érdekeltsége is.

— **Adomány.** Főmagasságú *Hornig* Károly báró bíboros püspök úr a sz. Ferenc-rendiek sümegi zárda-temploma új orgonájának költségeire 100 koronát adományozott, e kegyes adományért deminenciájának ez uton is leghálásabb köszönetet mond: a zárda főnöksége.

Ezek az ülledek azután, hol megszabadulva a tengertől, hol újra tengerré válva az elsüllyedés közös sorsára jutottak. Így e korok közül mindössze csak elvétve akadhatunk Sümegen a *kréta korszak* nyomára. Ez a harmadkorszak közvetlen elődje. Ezek a leletek is oly rosszul konzerválódtak, s az ülledek maguk oly kis mennyiségben vannak, hogy abból bajos lenne a *kréta korszak* sümegi szereplését határozott formában adni.

A *kréta korszak* végén mindinkább elhatárolódik a tenger, amely egész vidékünket borította. Ez, amint már ismeretes, legnagyobb kiterjedését az *eocén*-ban éri el, amely eocén tenger azután vidékünkön a legkevésbényebb munkát fejt ki. Ülledekes közetek meszeink. Mészhegységünk az utolsó emelkedés, a hasznos az ahhoz csatlakozó síkság az utolsó süllyedés eredménye.

Beszéltem már az u. n. lokális, helyi eredetű erőkről. Most felhasználom azt. Egy-egy földdarab elsüllyedése okvetlenül kell, hogy a föld bizonyos részén, megfelelő mélységig hatással legyen. Ha ez a földdarab kicsiny (mondjuk pár □ kilométer), akkor csak lokális erő léphet fel ennek nyomán, mely csak lokális változást eredményezhet. Az ilyen erők vidékünkön vulkán-kitörésekben nyilvánultak. Ezt egyfelől a bazaltok tanúsítják, másfelől ugyanilyen vulkán-kitörés következtében nyomódott kupalakura a várhegy már lesüllyedt eocén mesze. A különbség e két vulkán-jelenség között csak az, hogy míg bazalt-hegyeink kitörésénél főképpen ba-

zalt ömlött nagy mennyiségben felszínre, addig a várhegy keletkezésénél csupán gőzök, gázok, hamú voltak a tűzhányó termékei. (A várhegy tűzhányó jellegét csak nagyon rövid ideig tarthatta meg.)

A *harmadkorszak* vége felé a tenger állandóan visszavonul. Teljesen talán csak a *negyedik korszakban* szűnik meg, amikor a jéghegyek foglalják el helyét. E gleccserek elvonulása után, már a mai alakjukhoz igen hasonlóan nyulnak égnek hegyeink, amelyek egy a jéghegyek nyomán keletkezett nagy kiterjedésű tavat zárnak be, amelyből talán a várhegy, mint egy kis szigetcské kandikált ki. Az e tőbe befolyó vizek mind több s több törmelékkel, kavicsot, homokot hordanak össze, melyek évek ezerein annyira felöltik a tó medrét, hogy innen az alacsonyabb fekvésű helyekre vándorolni volt kénytelen. Ez síkságunk keletkezésének lehetősége.

Röviden még csak egy-két szót a sümegi szén előfordulásáról. Az *eocén*-ből sok és jó szén ismeretes. (Tatabánya) A mi szénünk is egyidős ezzel. Hogy nálunk mennyi van s főrétege mily mélységben fekszik, azt a következő évek vannak hivatva föltárni.

A természet így megismert csigalassúságú, de hangyaszorgalmu munkája a *jelenkorszakban* is egyre tart, mi ugyan egy emberélet alatt változást alig látunk, ha csak ez a változás nem oly jelenséggel áll kapcsolatban, melynek aztán katasztrófa a neve.

Lengyel Pál.

## Bakos Tibor képeinek kiállítása a Darnay-Múzeumban.

Talán 20 évnél is több ideje, hogy egy egész fiatal ember került ide Sümegre rajztanárnak. Mindössze egy évet töltött itt, de ez az egy év elég volt arra, hogy az akkori Sümeg kedves, patriarkális bohémségeit mind-épig legkedvesebb emlékei között becézgesse. Itt is mindenki szerette a fiatal Bakost, a kedves, vidám cimborát. De ez a kedves pajtás már akkor a mulatozások közepette is sajtáságos bizsergést érezhetett az ujjában. Ami friss és biztos tekintetét megállította, azt fürge ujjal nyomban papírra marasztalta. Ha más készség nem akadt kezébe, a kaszinó panaszkönyvét csapta hóna alá — jó recés papirosa volt — s bár az unalmas panaszoknak lassanként nem jutott hely, a lapok mindenféle józú figurákkal, tarka jelenetekkel teltek meg.

A mulatságos képeknek sok bámulója akadt, Bakos neve igen jó csengésűvé lett. De rövidesen elkerült innen s mire beletelt húsz esztendő, azt a jó csengést meghallotta az egész ország, sőt meghallották az országon túl is.

Darnay Kálmán hívására augusztusban járt itt köztünk. Ittléte idején vetük ígérletét, hogy műveiből egy kis kollekciót küld Sümegre. A kollekció meg is érkezett s már több mint egy hete ki van állítva a Darnay-Múzeum őskori termében.

A munkák Bakost a mai teljes művészi érettségében mutatják be. Ki van állítva néhány sikertelt olajfestménye is, de a kiállítás zömét és a gyűjtemény karakterét a sok pompásabbnál pompásabb akvarell kép adja. Leggyakoribb, legkedvesebb témája ezeknek az akvarelleknek a baromfi udvar, a verőfényben kapirgáló tyúkok, a tündöklő zöld fűben kevélykedő kakasok, meg a nedves földön tollászó flegmatikus kacsák.

Csak igen nagy muzikusok szerethetik annyira hangszerszámkat, mint művésznők ezeket a témákat. Legszébb, legfestőibb mondanivalóit örökíti meg ezeken a képeken. Az ecsettel mintha csak becézni, simogatni akarná kedves baromfiat, miközben alakjukat megörökíti. Bámulatos az a készség és bravúr, amivel ezek a képek készültek; néhol pedig szinte megdöbbentő egyszerűsítések jut el.

Mai fejlődésének iránya a mind teljesebb színesedés felé halad. Van néhány képe, ahol kedves témáját már csak ürügynek érezzük arra, hogy a verőfény erejét és festőiségét éreztesse. A Fehér orgington törzs című képén pedig önkéntelen dekoratív hatásokat ad (zöld, fehér, piros szín játszik igéző ritmusban).

Pompás a rucás-képeken is a lilába játszó, nedves földszin, meg a tollazat fehér színének megejtő harmoniában tartása. Különösen megkapó az *Alvó kacsák* című rucatanulmányon az előadás nagy nyugalma és befejezettsége. És kész remek a *Csendes pihenés* című kép, ahol a barna-lila és fehér harmoniájában igézően csendül fel egy itató edény felejthetetlen kékje. Igen bájosak a kis tájképek is, különösen szép a *Hajdusámsóni faluvég* meleg tónusa és az *Őszi napstílus* pompas ege és elragadó piros, zöld foltjai.

A legtanulságosabb oldala ennek a kis kiállításnak Bakos akvarell technikájának megfigyelése. Szembeszökően példazza ez a kiállítás a fedő (mint pl. az olajfesték) és a fedést nem tűrő festő anyagok (mint az akvarell) közötti különbséget. Bakos nem fest akvarelljeinek alapot, hogy folytonos ráfestésekkel hozza ki a kép tónusát; nem halmoz festékréteget festékrétegre. Technikája a legszűzibb akvarell technika. Palettáján a színt végső és teljes értékeltségében (valeur) keveri ki s azon frissiben viszi a fehér alafestéssel el nem éktelenített papírra. És a fe-

## B Ö H M P Á L áruháza S Ü M E G E N.

Legjobb anyagból készült, legújabb faconu **női és gyermek felöltőit** az őszi saisonra jutányos áron ajánlja a t. vevőközönség szives figyelmébe. **Speciális ujdonságok angol és francia női divatkelmekben.**

hár papir mindig halás azért, hogy ellene visszaélést nem követtek el. Átsüt a festék atól, átűzést a színeket. Innen a színek pompázása, innen a képek verőfényes ereje.

Állandó fejlődés, páratlan megfigyelő erő, a hatás keresésben és a megcsinálás módjában pedig egészen kivételes művészi becsületesség, puritánság jellemzi azt a művészetet, melyről ezek a képek tanuskodnak.

A kis kiállítást sokan keresték fel Sümegről is, a vidékről is. Igen sokan már boldog tulajdonosai egy-egy Bakos képnek, annál is inkább, mert a képek méltányos ára minden komoly érdeklődőnek alkalmat adott arra, hogy otthonának egy Bakos képpel új és nemes díszet adjon.

— dt — ó.

## H I R E K.

— **Eötvös emlékezete.** A Társadalomtudományi Társaság folyó hó 27 én Budapesten Eötvös József báró születésének 100 ik évfordulója alkalmából Eötvös-ünnepet rendez. A társaság Szabó Dezső sümegi reáltanárt hívta meg, hogy ezen szépirodalmi előadást tartson.

— **Házasság.** Novák Károly, a Sümegi Népbank főkönyvelője, folyó hó 23 án kedden tartja esküvőjét Simonits Böszökyével.

— **Községi gyűlés.** Sümeg képviselő-testülete ma délelőtt 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyai: 1) Illetőségi ügyek. 2) A hűsvizsgálati szabályrendelet tervezetének bemutatása. 3) A községi faiskola kezelőjének lemondása, új kezelő választása. 4) A pápa—sümegi vasúthoz való hozzájárulás. 5) Indítványok.

— **Tanítógyűlés.** A sümegi róm. kath. esp. ker. tanítóköre szeptember 24-én Sümegen az áll. el. iskolában rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1) 8-tól fél 10-ig gyűlékezés, tagdíjak fizetése. 2) Fél 10 óra-ig szent mise. 3) A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése 4) Elnöki jelentés. 5) Sárvári József dabronci tanító gyakorlati tanítása: Az állattenyésztésről. Félőrai beszélgetés az elemi népiskola VI. osztályában. 6) Cserny Béla sümegcsehi tanító felolvasása: *Emlékezés Eötvös József báróról.* 7) A pénztárvizsgálók jelentése 8) A jövő gyűlés tárgyának megállapítása. 9) Indítványok. 10) Új tagok jelentkezése. Káptalanfán, 1913 szeptember 10-én. Cserny Béla jegyző, Ott Mihály dr. esp. tanf. egyh. elnök, Gaál Péter v. elnök.

— **Tiszti értekezlet.** A sümegi járás közigazgatásának tisztviselői Farkas István főszolgabíró vezetésével tegnap Sümegen a városháza tanácstermében tiszti értekezletet tartottak. Az értekezlet az október 1-én életbelépő új állategészségügyi rendeletek végrehajtásáról, a kolera elleni rendszabályokról és a járási telefonról értekezett.

— **Búcsú.** Mindazoknak, akikről Sümegről történt gyors eltávozásom miatt személyesen el nem búcsúzhattam, ez uton mondok szíves istenhozzádot. Vasvárott, 1913 szeptember 18-án. Pataky Sándor főkönyvelő.

— **Ajándék az állami Darnay-Múzeumnak.** A múzeumok és könyvtárak orsz. főfelügyelője megvásárolta a sümegi múzeum részére azt a nagy 7 kötet rajzot, fénykép és történelmi adatgyűjteményt, amely Sümeg várára vonatkozik. Az adatokat Kinnach Ödön gyűjtötte össze nagy szorgalommal, felhasználva és lemásolva a boldogult nagy tudós, Romer Flóris adatait, Kőnyöki József anár rajzait és Adám Iván kanonok buvárkodását. A hét kötet adattárban van egy rajz, amely Romer egykorú akvarellje után készült és Sümeg várát épen mutatja be a XVII-ik századból. Sümeg várának adatain kívül Somlyó vár rajzai, az uzsai pálos-templom körül végzett kutatás eredménye is egyesítve van. A most szerzett gyűjteményhez hozzákerül a múzeum eddigi adattára. Darnay Kálmán, a múzeum igazgatója talán már a közel jövőben megírja Sümeg várának és az Árpádok korában keletkezett várársunk történelmét. Az új ajándék külön tár-

lót kap és már a jövő hét folyamán megismerhetjük az érdeklődő közönség.

— **Bakos Tibor festőművésznek,** kit lapunk külön rovatában méltatunk, érdekes és szép képsorozata van kiállítva a Darnay-Múzeum őskori termében. A képek még 8-10 napig láthatók. (Belépő díj nincs.) A képekből a műértő nagyközönség vásárolhat is. Ritka alkalom, amennyiben Bakos, ki pályafutását Sümegen kezdte, képeit tárlati árkánál jóval olcsóbban, baráti árkon adja. Igazi műbecsű képek 60 K-tól 250 koronáig kaphatók. A kiállítás első napjaiban 9 darab képe már elkelt, ebből 7 darab Sümegen maradt, kettőt a környék egyik előkelő föld-birtokosa vásárolt meg. Ajánljuk a műértő közönség figyelmébe.

— **Értesítés.** A helybeli áll. reáliskolai tanárok a szülőket és a szállásadókat a következő időben fogadják a tanári szobában: Danielisz Sándor pénteken 11-12; Dehény József kedden 11-12; Fischer Ferenc hétfőn 11-12; Jámbor Miklós szombaton 10-11; Pálczer Károly pénteken 9-10; Szabó Dezső csütörtökön 11-12. Természetesen, a tanárok nemcsak a jelzett időben adnak tanácsot a szülőknél vagy szállásadóknak, hanem minden időben, amíg a tanárok az intézetben tartózkodnak és hivatalosan elfoglalva nincsenek. A szülők és a szállásadók a tanárokat lakásukon ne keressék fel. Kellemen Károly dr. igazgató.

— **A helyi érdekű vasútak fuziója.** A kereskedelemügyi miniszter most adta ki a dunántúli helyi érdekű vasutak egyesítési engedélyokiratát. Az engedélyokirat erejénél fogva a Dunántúli Helyi érdekű Vasut R. T., mint a zalavölgyi és a körmen—muraszombati vasut r. t. jogutódja, kötelezettséget vállalt arra, hogy megépíti, illetve befejezésre juttatja a zalavölgy—zalaegerszegi, továbbá a zalabér—sárvári, végül a sárvár—bük—felsőszentlászló—kőszegi vasutvonalat és ezeket, valamint a boba—jánosháza—sümegi, a csáktornya—alsólendva—ukki vasutvonalakat, ezen utóbbinak türje—zalaszentgróti szárnyvonalát, továbbá a sümeg—tapolcai, pozsony—szombathelyi, szombathely—rumi, zalaszentgrót—batonyszentgyörgyi és a körmen—muraszombati már megépült vasutvonalakat, mint egységes helyi érdekű vasutat állandóan üzemben tartja. Az okirat 22. §-a elrendeli, hogy a dunántúli, zalavölgyi és a körmen—muraszombati helyi érdekű vasut részvénytársaság az okirat keltétől számított három hónap alatt az egyesületi, a részvénytársaság pedig alapszabályait megfelelően módosítani tartozik.

— **Elmarad az ellenőrző szemle.** A honvédelmi miniszter rendelete értelmében a közös hadsereg és a honvédség ellenőrző szemléje az idén elmarad. A tartalékos tiszteket azonban megtartják.

— **Adomány.** A sz. Ferencrendiek sümegi zárdacmplomának új orgonájára adakoztak: Darnay Kálmán, Németh Rozália 10-10 K, Krajcár Imréné 6 K, Dózsa Gyula, Urr Jánosné. Geiger János 5-5 K, N. N. 3 K, Németh Hermina 2 K 60 f, Horvát Zsuzsanna, Végh József, Szilágyi Erzsébet, Sümegi Tivadár, Kovacsics Ferenc, Ágoston Gyula 2-2 K, Talabér Károlyné, öz. Kondor Józsefné 1 K 20 f, Szántó Imréné, Lukonics Teréz, N. N., Borbély Gyula, Benics József, Dajka Lajos, Horváth Flórián, Dörnyei Kálmán, Deli Sándor, Berbesi Istvánné, Kék János, Varga Lajos, Éri Ferenc, Markó István, Barlici Imréné, Csizsár Ferencné, Horváth Sándorné, Pethő Maria, Lukonics Mariska, Tanefer Angela, Alberth Mártonné, Nagy Mária, Bárány István, Németh József, öz. Tóth Pálné, Kocsis Gyula, N. N. 1-1 K, Kulcsár Imre 80 f, Dörnyey Györgyné 60 f, Tóth Lőrinc, N. N. 50-50 f, Németh Antal, Gyulassi Károly, Szabó Antalné, Németh Róza, Széll Gáspárné, Egyed Jánosné, Csizsár Istvánné, Kiss Borbála, Nagy Sándorné, Tobak Györgyné, Varga Gyula, Dumonkos György, Németh János, Hosof Istvánné, Tóth Titusz 40-40 f, Szabó Zsigmondné, Varga Ferenc 30-30 f, Farkas Erzsébet, Kovács Irma, Sáfár József, Hor-

váth Mihályné, Tóth Ágnes, Ács Istvánné, Török Rozália, Csombó Jánosné, öz. Magyarné, Kulcsár Fáni, Kopesko Mihály, Dörnyey Károly, Farkas Ferencné, Hullai Anna, Sipos Istvánné, Szakács Anna, Erdődi Viktoria, Éri Sándorné, Bence Józsefné, Bence Júlia, Bence Szidónia, Marton Imréné, Marton Sándorné, Molnár Józsefné, öz. Takács Jánosné, Szabó Istvánné, Szabó Rozália, Sipos István, Vincze József, Bence Zsófia, Marton Viktor, Tompa Józsefné, Siffer György, Pál Teréz, Csizmadia János, Bakos Erzsébet, Kili Károlyné, Szűcs Józsefné, Tarsoly Róza, N. N., Horváth Ferenc, Magyar Katalin, Farkas Mária, Molnár Antalné, Magyar István, Somogyi Imréné, Kovács Róza, Döbér Györgyné, Grodvold Brigitta, Kiss Katalin, Vass István, Varga Lajosné, Kardos Ferencné, Korpács Péterné, Rajky Józsefné, Sándor Imréné, Csik Anna, Plung József, Németh Lukácsné 20-20 f, Szabadi Józsefné, Salma Julianna, Sándor István, N. N., Horváth Erzsébet 10-10 f. A további adományokat köszönettel fogadja és hírlapban nyugtazza a zárdafőnöksége.

— **Harmadosztályú kocsik a gyorsvonaton.** Az államvasutak igazgatósága ez év elején kísérletképpen több vonaton harmadosztályú kocsit is csatolt a gyorsvonatokhoz. A kísérlet bevált és az igazgató elhatározta, hogy ősztől kezdve valamennyi gyorsvonat harmadik osztályú kocsival fog járni. Ezt az értesítést megerősítette a máv. igazgatóságának most kiadott jelentése, hogy ősztől kezdve minden gyorsvonatnak lesz harmadosztályú kocsija is.

— **Önkéntesek állami eltartása.** Az új véderőtörvények értelmében az önkénteseket úgy a gyalogságnál, mint a lovasságnál az állam tartja el. Az ezért fizetendő általános összegről a honvédelmi miniszternek ma Zalavármegyéhez érkezett rendelete intézkedik, amely a következőképpen szól: A saját költségükön szolgáló egyéves önkéntesek által fizetendő évi általános összegek a folyó évi október 1-től kezdődőleg úgy a közös hadseregénél, valamint a honvédségnél is a további intézkedésig a közös hadügyminiszterrel egyetértőleg a következőképpen állapítanak meg: kincstári élelmezésért (beleértve a zsold) 334 korona, ruháért 121 korona, fegyverzetért és annak karbantartásáért 5 korona, legénységi felszerelésért 16 korona kölcsönözött hátsóért beleértve az ellátást, vasalást, szolgálati pótdíjat és esetleg gyógykezelési költségeket is 702 korona, teljes lófelszerelésért a lovasságnál 32, a tábortűzért 29 korona.

— **Téli menetrend.** A *celldömök—csáktornyai* vonalon Zalaszentiván—Kisfaludpuszta és Zalaezerszeg között a hajnali vonatpár, a *zalaszentiván—kisfaludpuszta—zalaszentiváni* vonalon pedig a csatlakozó vonatpár megszűnik. A *türje—balatonszentgyörgyi* vonalon Zalaszentgrót és Türje között, a Türjére

**AZ ÚJ**

# Berson

**minden sarkon út**

BERSONMŰVEK BUDAPEST VII

este 7 óra 24 perckor érkező és az onnan este 6 óra 33 perckor induló vonat megszünik. Az *adony-pusztaszabolcs* -- *tapolcai* vonalon a nyári idény-gyorsvonatpár megszünik.

— **Cserkészzet.** Az angol praktikus és kifogyhatatlan az új és új sportok kitalálásában, amelyek az ifúság testének, szellemének okos, gyakorlatias irányú fejlesztését célozzák. Sportjuk egyik újabb hajléka az úgynevezett cserkészzet. Ez gyorsan meghódította a világot. A cserkészek csapatját megszerverték a helybeli állami reális-kolában is. vezetője *Fischer Ferenc* tanár. Sümegnek érdekes, hegyes-völgyes környéke ugyancsak alkalmas erre a sportra.

— **A sümegi izr. templom építő munkálatai** közel vannak a befejezéshez. A hét folyamán berendezték a világítást és kipróbálták. Cseppfolyós gázzal világítják a templomot. A gáznak pompás fehér fénye nap-pali fényt árasztott szét a templomban. Sokan nagy érdeklődéssel gyönyörködtek benne. A befejező munkálatok serényen folynak, s ha teljesen nem is készül el a templom október 2-ára, új év napját már az új templomban tarthatják meg.

— **A kaszinó új helyiségei.** A sümegi Kisfaludy Kaszinó megvásárolta a Ferenciféle vendéglő nyugati részét a lövöldével és nagyobb területtel. A Kaszinó vezetője *Horváth József* ipartestületi jegyzővel megkötötte a szerződést a kaszinó vendéglőjének bérbevételeire. A kaszinó már a jövő hó folyamán új helyére költözik.

— **Labdarugó verseny.** A sümegi iparos ifjak labdarugó társasága ma délután 4 órakor a harasztos versenyt tart a tapolcai torna klub labdarugó csapatával. Ajánljuk közönségünk pártfogásába őket.

— **Bolgár kertészek Sümegen.** Lapunkban ajánlottuk, hogy a kórházi birtok egy részére bolgár kertészeket nyerjenek meg. Mint értesülünk, a keszthelyi bolgár kertészek érdeklődnek a birtok iránt s a jövő héten Sümegre jönnek, hogy a bérlet tárgyában a tárgyalást megindítsák.

— **Millió ember** szereti a világhírű Réthy cukorkát, mert rendkívül kellemes ízű, a gyomrot, étvágyat és a fogakat nem rontja. Meghülés, hurut, köhögés, rekedtség ellen biztosan és gyorsan használ. 1 doboz 60 fillér, kapható mindenütt, de csak Réthy-féle fogadjunk el! Postán 5 doboz 3 koronáért franco kűld: Réthy Béla gyógyszerész Békéscsaba.

— **Hányszor volt napos idő ez évben?** Egy figyelmes gazda, aki az időjárásról naplót vezet, jegyzetei nyomán megállapította, hogy a múlt év augusztus 26-tól ez év augusztus 26-ig mindössze 57-szer történt meg, hogy a nap egész napon át sütött, 308 napon át pedig beborult volt az ég, vagy esett az eső, vagy a hó.

— **Éjjeli csendélet.** Folyó hó 8-án vigan mulattak Beck Dávidné kocsmájában Rigácon. A mulatság neszére odamentek id. Ferenci Dénes és Varga Tamás éjjeli őrök is és kiváncsian kandikáltak be az ablakon. A kocsmából kijövő Major József, a mulatók közök egyike kérdőre vonta Ferencit s arcul ütötte. Ferenci erre rábírt támadójára. Ebből dulakodás lett. Major tört bordával került ki a csetepátéből. Mikor ezt sógora, Takács Ferenc, aki szintén a mulatók között volt, megtudta, beszaladt Becknéhez, egy öreg fejszét hozott ki, hogy levágja Ferencit, de többi társa lefogta, így Ferenci ép bőrrel menekülhetett. Az éjjeli mulatság folytatása a bíróság előtt következik.

— **A vihar áldozata.** Mária nevenapján bucsu volt Bálatonkeresztúron. Három zalai földműves is átment csónakon: Molnár György, Móríc István és Tasnár György. Mikor kimulatták magukat, ismét csónakba szálltak, hogy visszavezenek. Közben vihar felhők borították el az eget, besötétedett és erős szél süvített a badacsonyi dombok felől. A szél lekapta Molnár György kalapját és a vízbe sodorta. Molnár és társai kiakarták fogni a kalapot és utána hajoltak, ez által a csónak oldalát billent és egyensu-

lyát veszítette. A parton állók borzadva látták, hogy épen ekkor zuhant a csónakba egy hatalmas hullám. A könnyű jármű azonnal felborult s a bennülők a vízbe estek. A szereucsélemlül jártak kétségbe esve kapkodtak a felfordult csónak után. A fuldoklók halálküzdelmét látta a partról egy bálatonkeresztúri gazda, Győrei József, egy tizenéves fiával csónakba üt, hogy a vízbe fullóknak segítségére lehessen. Izgalmas és rétteletes küzdelem után sikerült a már eszméletlen Tasnár Györgyöt és Móríc Istvánt kimenteni. Molnár Györgyöt elnyelték a hullámok.

— **Hirtelen halál.** *Horváth Pál* sümegi 60 éves földműves f. hó 17-én este ballagott hazafelé a mezőről a tapolcai országúton. A város végén hirtelen összeesett. Másnap hajnalban bukkantak rá hullájára. Agyszéllítés ölte meg.

— **Villámütés.** Folyó hó 18-án este nagy égiháború vonult át vidékünkön. A villám Vindornyalakon beleütött a Hertelendy-féle kastélyba s ennek tetéjét elhamvasztotta.

— **A lajhárvonat.** A vicinálisról szóló viccek már az anyósviccek sorára jutottak. Mindenki elfintorítja az orrát, ha hallja őket. És az emberek mégis tovább termelik a humort mind a két irányban. A sok unalmas és boszantó vicinális tréfa közt most akadt egy-kettő, amelyekért érdemes megkegyelmeznit az egész műfajnak. Egy dunántúli vicinálisra fogják rá a környékbeliek, hogy olyan lassan jár, mint a »Fliegedne Blätter« vicceiből ismert hasonló vonatok. Minden nemét a maliciának megpróbálták már, hogy megboszantsák ezért a lassúságért a vasutat. Kikasztottak cédulákat, amely szerint »a vonatot elutazók kísérőinek gyalog kíséreni nem szabad.« Legutóbb azonban egy vidám uriember rádúplázott valamennyi tréfára. A vicinális kocsiában cédula függ ezzel a felirással:

„Menetközben az ablakon kihajolni tilos.“

A vidám ur fogta magát, elment egy nyomdába és éppen olyan formában hasonló cédulákat nyomtatott. És másnap már megjelentek a vicinális kupékban az új cédulák, ezzel a sokatmondó szöveggel:

— Menetközben az ablakon behajolni tilos.

Felelős szerkesztő: **Éles Károly.**

Szerkesztőtárs: **Gellért Samu dr.**

Laptulajdonos és kiadó: **Horvát Gábor.**

## Nyilt-tér.

(E rovatért nem felelős a szerkesztő.)

## Nyilatkozat.

Alulírott kijelenlem, hogy a sümegi főszolgabíróságnak ad. 204/913. sz. véghatározata ellen beadott fellebbezésemben foglalt ama kitételek felett, hogy »rendesen személyes motívumok is belejátszanak az én ügyeim elbírálásába«; továbbá hogy Zala-vármege alispánjától oly utasítást kértem, hogy »az ítélet meghozatalánál a főszolgabíróság köteles legyen minden személyi és szubjektív vonatkozástól tartózkodni« — a zalaegerszegi kir. törvényszék előtt f. évi szept. hó 15-én megtartott főtárgyaláson sajnálkozásomnak adtam kifejezést, — megkövetvén a Főszolgabíró urat annak a kijelentésével, amit különben ezuttal is kijelentek, hogy fenti kitételekkel őt igazságtalansággal vagy részrehajlással vádolni rem volt szándékomban.

Sümegen, 1913. szept. hó 18.

**Tamásy István.**

— **Butorozott uccai szoba** október 1-re kiadó. Cím a kiadóhivatalban.



**Szükségleteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:**

- ADORJÁN FERENC fényképészeti műterme. Rákóczi-ucca 418.
- BÖHM PÁL kézmű-, divatáru kereskedés- és vászon gyári raktára. Kossuth Lajos-ucca.
- BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.
- FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Városház-ucca.
- GÖNYE NÖVÉREK, fehérnemű varródnök. Rákóczi-ucca.
- HALASZ KÁLMÁN, kávéháza. Kossuth-ucca.
- HERCZIG BÁLINT asztalos m. mindenemű halottú és tem. cikkek, sirkoszorúk, érc- és ércutánz. fakoporsók raktára, tem. vállalkozó. Árpád-ucca 485.
- HALBLANDER JÓZSEF kovács üzlete. Árpád-ucca.
- HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth-Lajos-ucca.
- JAKAB IMRE beszálló vendéglője. Árpád-ucca.
- JOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Épstein-ház.
- KESZLER PÁL kocsigyártó, kárpitos és szobafestő. Mihályfai-ucca.
- KELL JENŐ bérkocsitulajdonos és vendéglős. Mihályfai-ucca 82. sz.
- KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.
- KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korcsmáros. Mihályfai-ucca.
- KLAFFL LAJOS épület- és butorasztalos. Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-raktár. Kész butorraktár.
- LUKÁCS GÁBOR férfi szabó, Árpád-ucca.
- LÁNG SÁNDOR, épületfa- és deszka kereskedése, Hamuház-ucca.
- MÁRKUS SALAMON FIA UTÓDAI áruháza.
- MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.
- NAGY ISTVÁN kalaposmester, Flórián- és Sapkaeladás. Kalapok átalakítása, füstése és javítása.
- MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős, Kisfaludy-szálló tulajdonosa.
- NÉMETH LAJOS uri és női szabó. Kossuth Lajos ucca (Márkus-féle ház).
- PAULINYI JÓZSEF NE UTÓDA KÖVESÉI VILMOS lisztkereskedése, gabona-csere. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.
- ROSENTHAL ADOLF vendéglős és bérkocsitulajdonos. Rendeki-ucca.

ROTH  
de  
ROSENE

SCHNIT  
lete és  
SZIJART  
cimfestő.

SCHRO  
TÓTH

Ifj. TÓ

WÜRZB

321. sz.

Alulír  
évi LX.  
hírvé tes  
járásbíró  
sz. végz  
zsef bud  
Lakatos  
600 K s  
30-án f  
hajlás u  
csült k  
szarvasn  
adatnak.

Mely  
bírószág  
folytán  
nek 191  
járó 5  
összesen

már m  
Csabren  
évi sze  
dél után  
zetik ély

zók oly  
hogy az  
évi LX.t  
ben kész  
ígérőnek  
s iel fog

Amen  
gokat m  
és azok  
volna, e  
120. §.  
rendeltet

Sümeg

Mic

sába b  
istállók,  
épületek  
és mesz

fedellem  
olcsóbb  
lett emb

tos és  
tűbizto  
sőt mer  
vékonya  
zat szü

takarítá  
világ

Würzbu

ROTHSCHILD SANDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.  
 ROSENBERG LAJOS szállító vállalata és lisztlerakata. Árpád-u.  
 SCHNITZLER SAROLTA kézimunka üzlete és harisnyakötődéje. Kossuth-ucca.  
 SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és cimfestő. Divatárúzet, gyógyszertár mellett.  
 SCHRÖDER JÓZSEF vasuti vendéglős.  
 TÓTH GYULA férfi- és gyermekruha raktára, Flórián-tér.  
 Ifj. TÓTH JÓZSEF órás és ékszerész, a Kisfaludy-szálloda mellett  
 WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán- és üvegáru nagykereskedése.

321. sz. 1913. végrb.

**Árverési hirdetmény.**

Alulírott bir. végrehajtó, az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy ab udapesti VII. ker. kir. járásbíróának 1912. évi Sp. VI. 918/7. sz. végzése következtében Dr. Kell József budapesti ügyvéd által képviselt Lakatos és Székely budapesti cég javára 600 K s jár. erejéig 1913. július hó 30-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1550 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szárvasmarhák nyilvános árverésen eladandak.

Mely árverésnek a sümegi kir. járásbíróóság 1913. évi V. 167/2. sz. végzése folytán 600 korona tőkekövetelés, ennek 1912. évi március hó 29. napjától járó 5 százalékos kamatai, és eddig összesen 208 kor. 20 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Csabrendeken leendő megtartására 1913. évi szeptember hó 23-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitiizetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX.t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetése mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul s iel fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX.t.c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Sümege, 1913. évi szept. hó 5-én.

Vértessy kir. bir. végrehajtó.

**Mielőtt** bármelyik új épületet betetőznél vagy használnak pótlásába belekapna, kérjen a lakóházak, istállók, kamara, pajta, ólak és egyéb épületek befödésére szolgáló kátrányos és meszelní való aszfalt bitumen köfedéleméből mintát, mely még a legolcsóbb zsuppnál is olcsóbb, de amellett emberéleten át eltart. Hogy biztos és célszerű, kitünik abból, hogy tűzbiztosítása a cserépnél is olcsóbb, sőt mert könnyű tető készül belőle, vékonyabb fal és könnyebb gerendázat szükséges, tehát ez is nagy megtakarítás. Bárkinek szívesen nyújt felvilágosítást s ingyen ad mintát

Würzburger Jakob nagykereskedése  
 S Ü M E G E N.

**Hirdetéseket**

jutányos áron elfogad  
 a kiadóhivatal.

*Pacolin*

**Pacocreolin-PEARSON.**

Egy erős hatású fertőtlenítőszer, különleges angol anyagból előállítva, nélkülözhetetlen minden házban és istállóban.

**Allandó használata által megóvjuk magunkat fertőző betegségektől!**

Kérjük az állatorvos véleményét az istálló rendszeres fertőtlenítésének értéke felől!

**Mindenütt kapható!**

Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól és kérjük határozottan

PACOLIN-PEARSON-t



csak ilyen olmozott dobozokban.

**Legolcsóbb fertőtlenítés!**

Csak Pearson féle készítményt használjunk.

PACOLIN MEDOL CREOLIN  
 1 kg K 150 (rüh elleni szer) 100 gr 60 f, 1 kg K 240

Mindenütt kiténtve!

Utóbbi kiténtések: Arany érem és tiszteletdíj Turinban, Drezdában, Brüssel, Rio de Janeiroban. Használati utasítás és vélemények sok évi használat eredményeiről a lerakatnál kaphatók.

Raktár: Csizmazia István vegyeskereskedésében, Sümege.

**Sörraktáramban**

kőbányai, keszthelyi, liesingi palack és hordó sörök mindenkor friss minőségben kaphatók. Árajánlattal készséggel szolgálók.

Tisztelettel

Fischer Mór.

**A „HUNGÁRIA“**

biztosító társaság

a Sümegvidéki gazdakör tagjainak

**10% kedvezményt ad,**

ha tűzbiztosításukat a kör pénztárosa, Rózsa Károly áll. tanító útján (Sümeg, Mosó-u.) eszközlik.

**Szent-Margitszigeti üdítővíz**

A legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz.

Mint asztali víz nagyon kellemes, jó hatású, egészségápoló ital.

Fólerakat:

Beretzky Gyula kereskedésében, Sümege.

Telefon 24.

Telefon 24.

**THIERRY A. gyógyszerész BALZSAMA.**



Utólérhetetlen gyógyhatású tüdő- és mellbetegségeknél, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyulladást, rekedtséget és gégegyakort megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatású gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitünően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájhigiéné, valamint az összes száj és fogbetegségek, büfögés ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő büzt. Jó hatású pánthikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kellést, szemölcsöt, égési sebeket, fagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitünő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: Thierry A. Órangyal gyógyszertárának Pregrada, Rohitsch-mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg 5-60 korona. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény!

**Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.**

Megakadályoz és megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyerekágyas nőknél fájó emlők, tejmegindítás, rekedés emlőmegkeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok esouatszú, fekélyek, ütés, száras, lövés, vagyis, vagy zuzódás által okozott sekeknél kitünő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására: üveg, szálka, por, serét, táske stb. kinövésnél, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, féregrohadás, körömgnyülés. hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknél előforduló főlfekvésnél, vérkeléséknél, fülfolysátnál, valamint kípallás esetén csecsemőknél stb. kitünő hatású.



2 tégely ára K 3-60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható. Budapestén kapható: Török József gyógyszertárban s a legtöbb gyógytárban. Nagyban kapható: Thalmayer és Seitz, Kochmeister utódati és Radanovits Testvérek drogériákban Budapestén. — Ahol nincs lerakat, ott rendeljünk

THIERRY A. Órangyal-gyógyszertárából, PREGRADA. (Rohitsch-Sauerbrunn mellett.)

Mindennemű  
nyomtatványokat  
izléses kivitelben, jutányos áron készít

Horvát Gábor  
könyvnyomdája, Sümegen.

Mindennemű  
könyvkötőmunkák  
elkészíttetnek.



Hova  
lesz bel  
az orsz  
egy kis  
dítjuk n  
hol a m  
rosunka  
légités  
lettünk  
hírei k  
felhősz  
adóhiva  
fináncak  
ték mag  
van köz  
tósági i

Hát e  
téma és

Éppen  
összel v  
egy mos  
kis bakfi  
nyű és a  
szívében,  
sikét; na  
szerű kis  
zsabimbó  
ben nyilo

És bek  
Szívver  
választ:  
És a vál  
ben; mel  
nélkül v  
vált akko  
teherem  
bakús.

Sosza  
ar rásna  
pírló v  
pírlált é  
és mert

Le jobb  
szít, l